

BAJKA O RUŽI

*Tri livade
Tri livade
Nigde lada nema
Samo jedna
Samo jedna
Ruža kalemlijena
I pod ružom
I pod ružom
Zaspala devojka
Tu je ružu
Tu je Ružu
Dragi kalemio
Kalemio
Kalemio
Dok je vojnik bio.*

Dela koja smatramo savršenim imaju svojstva brutalne istine u svom vremenu, ali isto tako i intimne izlete koji sanjaju svoju viziju. A uvek se u takvima vremenima nađu ljudi koji da bi ga pretstavili koncentrišu energiju i svest ka njegovim najbrutalnijim događajima, dovodeći sebe u položaj ilustratora svog vremena. Takav proces vodi „stvaraoca“ u veštački apsurd — u lokalnu otuđenost. Ne uznoćeći se ka univerzumu ostaju na površini i njihovo delo smrdi od užasa i raspadanja. Oni su lovci svog vremena od koga će poginuti.

Muvaju svinje. Cigani prevrću prljave krpe, motkama, nogama... Bele kokoške. Slogovi procvali. Brest. Gavran među kokoškama. Tri crne svinje. Čovek ode uz brdo a za njim krava. Beo dim u nebo. „Velim te mnogo, volim te mnogo, ako budeš otisao, ako budeš otisao... „, Cvjetni listići čine napor dok se ne raspuknu u cvet.

„Tikomir i ja vraćamo se iz Golog Ri-da. I dok dodosmo do Goleme Padine, do Stojčinog lojza, Tikomir natovari ko-la mladicama, jer njih kada seče, ništa se ne čuje. On bezobzirno seče tuđe drvo. I to najbolje! Međutim Aleksu i mene, kada pokušasmo, odmah uhvati Todor Poljak, onaj Rumun, pa reče:

— To je Jovančino —. I tužio nas. Celo selo izade, razmerismo pred njima.”

Točkovi seljačkih kola stvorile su tragove na brdu. Eto konačnog crteža; elegantne životne brazde uronjene u zemlju. Pratim jednu liniju, dugačku, koja se ne prekida, zmijulja preko nekoliko brda. Jedino Goli Rid prekida prirodni crtež; kolski točak

mrvitne sitne kamenčice ili ih sabija u zemlju. Kad se primakosmo selu nebo se pokri teškim oblacima, pade plaha kiša. Točkovi zariše dve duboke linije u smekšalu ilovaču. Sutradan sunce osuši, ispeče zemlju, belu umu; u dubokim linijama ostade voda još za neki dan.

Kada bos hadom preko spečene zemlje, ubrzavam kretanje, zaustavljam dah, smanjujem težinu tela, kao ptica odskačem od grumena do grumena, od žbuna do žbuna.

Uveče legnem u krevet, noge bride od bolova izbodene.

Kroz jutarnju rosu, koračam za ocem
u brda. Klateći hod mog oca. Energičan,
dugačak korak; u njemu puno topoline i
krvи. Kretanje proizilo iz strastvenog
doživljavanja stvarnosti. Oštra trava pro-
seca mi noge. Kao srp. Žetva ovde, on-
de. Svitka pred očima, kad odjedanput
iz žita crvena devojčica. Srp se usija i
puče.

O zmijsko srce, cvetom sakriveno.
Svi su pobijeni.

Crvena krv teče. Zemlja spečena. Is-pucala. Produžava se u bore. One su crtež; To su one dve linije na mojim portretima: Šicko, Šilda, Cene Mitkarskin, Šušumiga, Avram Šumankovi... Miris okerastih prašnika, još samo smrt može sprečiti.

Boule de neige, Luise Darsens, Baronne de Maynard, Madame Noman, Perfection de blanches, Virginal, Velika hercoginja Matilda od Badena, Perle des branches, Aimée Vibert, Mervelj de Lion, Souvenir de la Malmaison, Impératrice Eugénie, Elise Boëlle, Madame Alfred de Rougemont, Captain Christy, Marie Boissee, Comtesse de Barbatanne, Mademoiselle Bonnaire, Coquette des Alpes, Devonijenzis, Maréchal Niel,

U daljini klati se čvrst hod mog oca.
O, koliko sreće. I opet jutra na brdu.

Perle de Lyon, Perle des jardins, Belle Lyonnaise, Triomphe de Rennes, Sol-fatara, Srpska kraljica Natalija, Gloire de Dijon, Car Aleksandar, La Reine, Madame Furtado, Comtess e cécile de chabrillant, Chaterine Mermet, John Hopper, Louse Odier, Paul Neron, Auguste Mie, Madame la Baronne de Rothschild, La France... Marija Bauman, Madame Victor Verdier...

Na suncu se presijava, blješti, neprekidno menja crveno lice. **Obnažena ruža** igra, razvratno širi smeh, dopuštajući da je svetlost obljubi. Ona je čist privid koji dotiče dušu i posredstvom svoje lepote učini da čovek sagori u svetlosti. Ponekad zavučem glavu u tanku senku koju pravi okomit zid jaruge. Lopta nestašno odskakuta, nestade u trnovoj ružici. Ruke da je dohvate — izgrebane ruke. Sa džbunja otpadaju žuti listići. Prašnici su oranž boje. Kako je krhka lepota divlje ruže!... Bodljasta grana, zeleni, po ivicama istesterisani srcašti listovi... na vrhovima prašnici... Na usnama od njih ostane zlatan prah.

Svake i gavrani razvlače konjsku lešinu.

Charles Lefebvre, Senator Vaisse, Général Jaqueminot, Alfred Colomb, Fischer Holmes, Souvenir de Spa, Monsieur Boncenne, Empereur de Maroc, Duc de Kazes, Jean Liabaud, Souvenir de l' exposition de Darmstadt, Reine des Violettes, Pierre Notting, Souvenir du Dr. Jamin, Gloire de Ducher, Car Vilhelm . . .

Kod starih Grka beše ruža, Erosu, bo-
gu ljubavi, posvećena.

Charles Lefebre, Panachée d' Orleans, Perl des Panachées, Belle des Jardins, Panachée de Luxembourg, Tricolor de Flandre, Panachée Langroise, Oeillet Flamand, Oeillet parfait et Commandant Beaurepaire.

„Tikomir mi je brat od strica, otac mu je Stanko, a moj Naća”.

Jašunkini iz Jašunje, preko Morave kod Drćeyca.

Ćuk iz trna. Pa na granu. Više: ćuk, ćuk... Brzo kao mitraljez. A crn je kao šubara.

Puponjak leže jaja u šuplje krljke. Posegnem rukom da dovatim, kad tamо zmija — jezikom palaca uplašena. Samo se jezik cala, ona uvijena u klupko — u zimu, u decembru.

Oko Đurđev-dana je vruće, vruće, u potoku poskok od pola metra džidnu se da me u čelo udari. Drvenom vilom se odbranim.

